

Handelingskader

Politie op de mannenontmoetingsplaats

Versie 1.0; d.d. 14 maart 2017

Roze in Blauw

Auteur: G.J. Groeneweg

1. Inleiding

1.1. Ambitie

Bezoekers van een mannenontmoetingsplaats (MOP) ervaren in veel gevallen niet onze ambitie 'politie van iedereen'. Dat vormt een probleem vanuit het perspectief van de burger (vertrouwen, legitimiteit) én vanuit de politie (vakmanschap tonen om tot betere prestaties te komen).

1.2. Doelen

Dit handelingskader heeft de volgende doelen:

1. Het verbeteren van onze 'knowhow' met betrekking tot mannenontmoetingsplaatsen door kennis en expertise te bundelen.
2. Het aanbieden van dit handelingskader aan de basisteams die mannenontmoetingsplaatsen in hun werkgebied hebben. Op deze wijze is er sprake van een eenduidig en professioneel optreden door de politie op mannenontmoetingsplaatsen.
3. Het stimuleren van de Politie om in overleg met de ketenpartners aandacht te geven aan het ontwikkelen van beleid met betrekking tot de mannenontmoetingsplaatsen.

1.3. LHBT

In dit handelingskader wordt gesproken over de afkorting LHBT. Dit staat voor; Lesbisch, Homoseksueel, Biseksueel en Transgender.

2. Mannenontmoetingsplaats

2.1. Mannenontmoetingsplaats

Een mannenontmoetingsplaats, afgekort MOP, is een openbare ontmoetingsplaats voor mannen die (seksuele) contacten zoeken met andere mannen. In de volksmond heten deze ontmoetingsplaatsen ook wel 'banen' of 'cruisingsgebieden'. Voorbeelden van deze plaatsen zijn stations, parken, langs water, (openbare) toiletgelegenheden en parkeerplaatsen langs autosnelwegen. Mannen leggen daar contact en trekken zich eventueel terug op een beschutte plek, zoals in een toilet, in de bosjes of in de auto. Niet alle bezoekers komen hier om seks te hebben. Het betreft ook nauwelijks betaalde seks (prostitutie). De contacten verlopen veelal anoniem. Er is vaak sprake van een dubbelleven. Velen willen er vanuit maatschappelijk oogpunt niet voor uitkomen dat zij behoefte hebben aan deze contacten.

2.2. Term

De gebruikte term 'homo-ontmoetingsplaatsen' is achterhaald. De meerderheid van de bezoekers (vermoedelijk meer dan 80%) leeft (ook) een heteroseksueel leven en herkent zich absoluut niet in deze term. Daarom spreken we niet meer van homo-ontmoetingsplaatsen maar van mannenontmoetingsplaatsen.

2.3. Wenselijkheid, beleid en sluiten

Mannenontmoetingsplaatsen bestaan al sinds mensenheugenis en zijn een maatschappelijk gegeven. Als politie bepalen wij niet de wenselijkheid hiervan. De wenselijkheid van de locaties van deze ontmoetingsplaatsen bepalen de gemeenten waaronder deze mannenontmoetingsplaatsen vallen en zij overleggen hierover met hun ketenpartners, zoals het COC, Movisie en Roze in Blauw. Over het algemeen richt het beleid zich op de veiligheid van de bezoekers en het minimaliseren van de eventuele overlast. Het sluiten van deze ontmoetingsplaatsen leidt tot het verplaatsen hiervan; men zoekt simpelweg een andere locatie. Dit zorgt voor minder overzicht op deze mannenontmoetingsplaatsen en dat leidt juist weer tot onveiligheid voor de bezoekers en vermeerderen van eventuele overlast. Gebleken is dat het beter is om in gezamenlijkheid (gemeenten en ketenpartners) naar andere oplossingen te zoeken.

2.4. Strafbaarheid

Het bezoeken van een mannenontmoetingsplaats is niet strafbaar. Ook het hebben van seks in de buitenlucht, *ongeacht* de seksuele gerichtheid, is niet strafbaar. Wel kan schennis der eerbaarheid (art. 239 SR) strafbaar zijn, maar door het zich terugtrekken op een beschutte plaats, neemt de strafbaarheid hiervan af.

3. Politietak op de mannenontmoetingsplaatsen

3.1. Taak

De politie heeft op de mannenontmoetingsplaatsen de volgende taken:

1. De kwetsbare groep bezoekers beschermen tegen homovijandig gedrag, berovingen, (dreigen met) geweld en moord.
2. Eventuele overlast te verminderen (in samenwerking met de genoemde ketenpartners!).
3. Optreden bij strafbare feiten

3.2. Bejegening

De politie verstoort de activiteiten op deze ontmoetingsplaatsen niet zomaar en beseft de kwetsbaarheid van deze groep. Zij is vrij van aannames, het uitdragen van persoonlijke meningen en stereotyperingen en handelt binnen de kaders van de wet. Zij handelt professioneel en zonder vooroordelen. Surveillance op mannenontmoetingsplaatsen is gewenst. Het surveillerend uitvoeren van deze politietaken op deze plaatsen zorgt voor een verhoogd veiligheidsgevoel bij de bezoekers. Dit versterkt ook het broodnodige vertrouwen van deze groep in de politie. En daarmee onze ambitie 'politie van iedereen'.

3.3. Praktijkvoorbeelden en suggesties

Voorbeelden	Suggesties
Surveilleren met groot- of zoeklicht in de bosjes of aanroepen via de megafoon.	Normale surveillance met oog voor de genoemde taken.
Negatieve benadering zoals termen 'weet je vrouw hier wel van?' en 'ik zal je thuissituatie wel even inlichten!'.	Positieve benadering met termen zoals 'gaat alles goed vanavond?' en 'voel je je veilig vanavond?'
Bij eventuele handhaving geen oog hebben voor thuissituatie en verzoek van bezoeker tot directe betaling bewust negeren.	Oog hebben voor de thuissituatie en aanbieden de boete gelijk te betalen (geen post op huisadres).
Bezoekers zonder wettelijk kader identificeren en hen en eventuele kentekens registreren in bijv. BVH.	Slechts in die gevallen waarin identificatie en registratie nodig is deze bevoegdheden uitvoeren (denk aan

	onderzoeken van bijv. beroving/geweld).
Bij seksuele handelingen tussen een man en een vrouw vragen of alles vrijwillig is en dan door laten gaan en bij seksuele handelingen tussen een man en een man dit beëindigen of zelfs handhavend optreden.	In gelijke gevallen gelijk optreden en het optreden ook kunnen uitleggen.
Ondanks de terughoudendheid, het zwijgen of de schaamte van de bezoeker toch, en zelfs onder druk, doorvragen.	Begrip tonen voor de situatie waarin de bezoeker zich bevindt en eventueel aanbieden dat een teamlid van Roze in Blauw helpt in het contact.

3.4. Juridische kaders

Naast de al bestaande wetten, regels en bevoegdheden, maakt de lokale driehoek, in samenwerking met de genoemde ketenpartners, afspraken over de handhaving van de openbare orde en veiligheid op de mannenontmoetingsplaatsen.

3.5. Controles

Indien er sprake is van strafbare feiten, zoals overlast voor bijvoorbeeld omwonenden, of andere bezoekers van deze locaties kan de politie vanzelfsprekend gericht controleren en optreden. Voor een effectief optreden is het zaak om voorafgaand aan dat optreden in overleg te gaan met de ketenpartners. Belangrijk hierbij is om in de basisteams met een mannenontmoetingsplaats een 'contactpersoon mannenontmoetingsplaatsen' aan te stellen. Roze in Blauw in de eenheid kan hierbij betrokken worden. Zij hebben de expertise op dit LHBT-onderwerp.

3.6. Opsporingsonderzoek

Bij rechercheonderzoeken na gepleegde (zware) strafbare feiten heeft het vaak weinig zin om op een directe wijze en bijv. in uniform zo'n mannenontmoetingsplaats te betreden en onderzoeksvragen te stellen. De bezoekers zullen in nagenoeg alle gevallen 'niets gezien hebben' terwijl zij soms bijzonder goede getuigen zijn. Van belang is hierbij terughoudendheid te betrachten en interne en externe expertise te raadplegen. Er zijn

meerdere voorbeelden dat de interventie van de teams Roze in Blauw (evt. in samenwerking met de ketenpartners) heeft bijgedragen aan de oplossing van een strafbaar feit.

4. Meldingen, aangiften en onderzoeken

4.1. Kwetsbaarheid en risico's

De bezoekers van mannenontmoetingsplaatsen zijn over het algemeen een kwetsbare groep. Vanwege cultuur, religie, persoonlijkheid of leeftijd hebben velen van hen een geheime identiteit. Als politie gaan wij niet over de wenselijkheid daarvan, maar worden wij wel geconfronteerd met dit gegeven. Juist door die anonimiteit en het belang ervan voor die bezoekers, lopen zij een verhoogd risico op slachtofferschap.

Risico	Reden
Chanteerbaarheid	Afpersingsrisico door bijvoorbeeld bekendmaking aan familie of vrienden.
Homovijandige intolerantie zoals schelden, dreigen en slaan	Specifieke locaties zoals donkere en afgelegen plaatsen waar men elkaar ontmoet. 'Potenrammers' (homohaters) gaan daar bewust naar op zoek.
Beroving, openlijke geweldpleging, moord	Specifieke situatie (locatie en geheime identiteit). Slachtoffers doen niet snel aangifte. Lage pakkans.
Ontbreken onderlinge netwerken (geheime identiteit)	Bezoekers zullen andere bezoekers niet snel helpen of achteraf getuigen.
Onvoldoende informatie	Over wat wettelijk wel en niet is toegestaan. Bezoekers hebben het algemene beeld dat de politie op hen jaagt.
Moeilijk aanspreekbaar	Op aspecten van veiligheid en bij het onderzoeken van strafbare feiten.

4.2. Meldingsbereidheid

De meldingsbereidheid van bezoekers van mannenontmoetingsplaatsen is zeer laag. Dat heeft onder meer te maken met het dubbelleven en het beperkte vertrouwen in de politie. Dit handelingskader draagt bij aan het

verhogen van de meldingsbereid. De praktijkvoorbeelden onder 3.3. *Praktijkvoorbeelden en suggesties* dienen in de toekomst verleden tijd te zijn. De politie treedt eenduidig en positief kritisch op en dat vergroot het vertrouwen in de politie.

4.3. Hoe te handelen bij meldingen en aangiften

Meldingen en aangiften van LHBT-gerelateerde incidenten in het algemeen en bezoekers van mannenontmoetingsplaatsen in het bijzonder, dienen, gezien de kwetsbaarheid, met de nodige voorzichtigheid te worden behandeld. Kennis van zaken, locaties van mannenontmoetingsplaatsen, gebruikte termen en gewoonten zijn daarbij van belang.

Melders en aangevers zullen niet snel tot in detail vertellen wat hen is overkomen. Als er al melding of aangifte gedaan wordt, houd men het algemeen. Respectvol en met begrip doorvragen, met oog voor de melder/aangever, levert vaak een heel ander strafbaar feit op of juist het vertrouwen in het wel doen van aangifte. Denk hierbij aan ook aan de persoon van de melder/aangever en de locatie van het gepleegde feit.

Melding	Doorvragen
Er is in mijn auto ingebroken en ik wil aangifte doen.	Er sprake is van vernieling door homohaters die deze melder/aangever op deze manier wegjoegen.
Ik ben geslagen en ik wil aangifte doen.	Er blijkt dat potenrammers aanwezig waren op een mannenontmoetingsplaats.
Ze hebben mij in elkaar geslagen, maar ik wil geen aangifte doen.	Er is sprake van een dubbelleven en durft de melder/aangever met een domicilieadres wel aangifte te doen.
Ik ben beroofd, maar ik wil geen aangifte doen.	De melder/aangever schaamt zich en het ligt gevoelig bij wie hij aangifte doet.
Ik ben bedreigd, maar ik wil geen aangifte doen.	Melder/aangever behoort tot de wij-cultuur en zij durven geen aangifte te doen bij heteroseksuele politieagenten met dezelfde achtergrond (bang voor herkenning binnen de 'eigen' groep).

5. Roze in Blauw

Heb je een mannenontmoetingsplaats in het werkgebied van jouw basisteam en wil je weten hoe je hier het beste mee kunt omgaan? Of heb je andere vragen over het LHBT-onderwerp of de LHBT-gemeenschap?

Neem dan contact op met Roze in Blauw in jouw eenheid of via rozeinblauw@politie.nl